

MESTNA OBČINA CELJE

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

Izr. prof. dr. Miha Dvojmoč

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

- Varnost postaja vedno bolj cenjena dobrina, ki se jo čedalje bolj zaveda tudi deležniki, ki do dolžni slednjo zagotavljati na lokalni ravni
- Lokalna varnost ni več v izključni domeni policije – to vlogo prevzemajo tudi zasebnovarnostna podjetja
- Zasebno varovanje, ki je sicer gospodarska dejavnost s svojim delom in pojavnostjo na lokalni ravni zvišujejo stopnjo varnosti v lokalni skupnosti
- Ima predvsem varnostno-preventivno vlogo
- Javno naročanje zasebnovarnostnih storitev

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

- Vse se je začelo s pluralizacijo policijske dejavnosti
- Policija je sicer primarna za zagotavljanje varnosti
- Zasebno varovanje = »sopotnik policijske dejavnosti države«, ki slednje primarno dopolnjuje ter s svojimi storitvami naročnikom v lokalni skupnosti zagotavlja dodatno varovanje in pomoč pri premagovanju različnih varnostnih ovir.

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

- Udejstvovanje zasebnega varovanja urejajo zakonski in podzakonski akti
- Najpomembnejši Zakon o zasebnem varovanju (2011)
- Zasebnovarnostna podjetja lahko skladno z nalogami opravljajo različne oblike varovanja: varovanje ljudi in premoženja; varovanje oseb; prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk; varovanje javnih zbiranj; varovanje prireditvev v gostinskih lokalih; upravljanje z varnostno-nadzornim centrom; načrtovanje sistemov tehničnega varovanja ter izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

- Zakon o zasebnem varovanju (»ZZasv-1«, 2011) v 45. členu omogoča varnostniku pri opravljanju nalog zasebnega varovanja uporabo širokega nabora ukrepov: opozorilo, ustna odredba, ugotavljanje istovetnosti, površinski pregled, zadržanje osebe, uporaba fizične sile in uporaba sredstva za vklepanje in vezanje
- V primeru ogrožanja življenja, osebne varnosti, premoženja ali če je kršen red ali javni red na varovanem območju, pa se varnostnikom z zakonom dovoljuje uporaba plinskega razpršilca, službenega psa ali strelnega orožja
- Zakon izvajanje zasebnovarnostnih storitev lokacijsko ne omejuje, zato se slednji lahko udelejujejo tako na mednarodni, nacionalni kot tudi lokalni ravni.

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

Zasebnovarnostna podjetja v lokalnih skupnostih največkrat izvajajo:

1. fizično varovanje z varnostniki;
2. fizično varovanje varovanih območij, ki se varujejo po Uredbi o obveznem organiziranju varovanja;
3. varovanje javnih zbiranj;
4. načrtovanje sistemov tehničnega varovanja;
5. izvajanje sistemov tehničnega varovanja ter
6. vzdrževanje in vgradnja sistemov tehničnega varovanja.

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

- Zasebnovarnostne storitve v Sloveniji lahko lokalna skupnost naroči skladno z Zakonom o javnem naročanju (»ZJN-3«, 2016)
- Naloge, ki se nanašajo na zasebno varovanje, lahko eksplicitno opravlja le varnostno osebje, ki mora imeti veljavno licenco ter izpolnjevati pogoje za opravljanje teh nalog
- V postopku oddaje javnega naročila občina nastopajo kot naročnik
- Skladno z zakonom je definiranih sedem postopkov javnega naročanja, kar velja tudi za naročanje zasebnovarnostnih storitev
- Zasebnovarnostne storitve se v praksi najpogosteje naročajo v odprtem postopku

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

Najpomembnejši dejavniki pri izbiri varnostnega podjetja so naslednji kriteriji:

1. zakonitost,
 2. strokovnost,
 3. zmožnost izvajanja storitve,
 4. načrtovanje in
 5. cene storitve
- V Sloveniji glede izbire zasebno varnostnega podjetja odločajo primarno na ceno, pomemben kriterij pa predstavlja tudi sama kakovost

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih

- Oblikovane so Smernice za javno naročanje storitev zasebnega varovanja
- Pri javnem naročanju storitev zasebnovarnostnih podjetij je zelo pomembno izpolnjevanje pogojev za sodelovanja oz. sama usposobljenost gospodarskih subjektov
- Objektivna pravila in pogoje za sodelovanje postavi naročnik

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih - analiza

- Pri zagotavljanju varnosti v lokalnem okolju z vidika naročanja zasebnovarnostnih storitev je ključnega pomena predvsem njeno ustrezno načrtovanje
- S pravilnim načrtovanjem se tako tudi definira sam predmet in postopek naročanja
- Praksa izvajanja javnih naročil, ki je pokazala, da se organizacija in izvajanje postopkov javnega naročanja razlikujejo od občine do občine, prav tako pa je vrednost (in tudi samo število) javnih naročil večje v mestnih občinah
- Težava je pri izbiri najugodnejšega ponudnika javnih del in ne tistih najkakovostnejših in kompetentnih

Pojavnost zasebnega varovanja v lokalnih skupnostih - kratka analiza in zaključek

- Ugotovili smo, da bi bilo v prihodnje javno naročanje zasebnovarnostnih storitev potrebno dodatno prilagoditi zahtevnim varnostnim razmeram in opredeliti učinkovite kriterije za izbor izvajalca, da izbor ne bo temeljil izključno na najnižji ponujeni ceni
- Analiza dokumentov je prav tako pokazala, da nekatere občine razkrivajo v svoji dokumentaciji kompleten način zagotavljanja varnosti
- Pohvalno pa je dejstvo, da so v javnih razpisih dobro predstavljene naloge in storitve, ki jih naročniki od izvajalcev zasebnevarnosti potrebujejo
- Za pridobitev reale slike bi bila tako potrebna celovita raziskava